

کتاب طبرستان

اون بش کونده بر نشر اولنور دینی ، علمی مجموعه اسلامیہ در

صاحب و مدیر مسئول

ابو العلاء زین العابدین

تاریخ تأسیسی

۱۳۳۰

عدد : ۵ ۱۲ رجب سنه ۱۳۳۰ پنجشنبه ۱۴ حزیران ۱۳۲۸ برنجی جلد

پیشکش

التبیین الصریح
لاحادیت الجامع الصحیح
ترجمہ می

۱۸ — عربیت شریف

عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ
وَحَوْلَهُ عَصَابَةٌ مِنْ أَصْحَابِهِ يَأْمُرُونِي عَلَى أَنْ لَا تُشْرِكُوا بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا تُشْرِقُوا وَلَا
تَرْثُوا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ وَلَا تَأْتُوا [۱] بِبُهْتَانٍ تَفْتَرُونَهُ بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَأَرْجُلِكُمْ
وَلَا تَعْصُوا فِي مَعْرُوفٍ . فَمَنْ وَفَى [۲] مِنْكُمْ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَمَنْ أَصَابَ
مِنْ ذَلِكَ شَيْئًا فَمُعَاقِبُ بِهِ [۳] فِي الدُّنْيَا فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ [۴] وَمَنْ أَصَابَ مِنْ
ذَلِكَ شَيْئًا ثُمَّ سَرَّهُ اللَّهُ [۵] فَهُوَ إِلَى اللَّهِ إِنْ شَاءَ عَمَّا عَنْهُ وَإِنْ شَاءَ عَاقِبُهُ . فَبِأَيِّ
يَعْنَاهُ عَلَى ذَلِكَ .

۱۸ — ترجمہ

عبادۃ الصامت رضی اللہ عنہ (کہ بدرودہ حاضر اولان اردن وعقبہ کیجہ سندہ بیعت ایدن
تقبادند) شوبلہ جہ دیدیکی روایت اولونیور: رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم چورہ سندہ اصحابندن

- [۱] دیگر روایتہ (ولانئون) .
- [۲] دیگر روایتہ تشدید فا ایلہ (وفی) .
- [۳] دیگر روایتہ بالکسر (فموقب) .
- [۴] دیگر روایتہ بالکسر (فہو کفارۃ) .
- [۵] دیگر روایتہ (سره لله علیہ) .

برجاعت موجود اولدینی خالدہ بیوردی کہ: «اللہ ہیچ برشتی شریک ایدنمک، سرقت ایتمهک، زنا ایلممهک، اولادکزی اولدورمهک کنیدلککزدن اویدورمهجفکز هیچ بر بالانله (کیمسه یه) بهتان ایتمهک، هیچ بر (امر) معروفده (بکا) عصیان ایلممهک اوزره بکا بیعت ایدیکز. (یعنی بخله عهد ایدیکز). ایچکزدن سوزنده طوران اولورسه اجر (ینک احسان) ی اللہه قالسون. بو دیدیکارمدن برینی یاپوبده آندن طولانی دنیاده دوچار عقاب اولورسه بو عقاب اوکا کفارتدر. بونلردن برینی یاپوبده یابدینی فعلی اللہ تعالیٰ ستر ایدرسه ایثی اللہه قالیر. ایسترسه انی عفو ایدر. ایسترسه آکا عقاب ایدر. «بزده بو شرط اوزره اوکا یعنی (رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلمه) بیعت ایتدک.

۱۹ — مرث شریف

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُوشِكُ أَنْ يَكُونَ خَيْرُ [۱] مَالِ الْمُسْلِمِ غَنَمًا [۲] يَتَّبِعُ [۳] بِهَا شَعَفَ الْجِبَالِ وَمَوَاقِعَ الْقَطْرِ يَفْرُبُ بَدِينِهِ مِنَ الْفِتَنِ.

۱۹ — ترجمہ

ابو سعید خدری رضی اللہ عنہن رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلمک شویله بیوردینی روایت اولونور:

چوق سورمز مسلمانک الک خیرلی مالی (تحدت ایدمک) فتنه لردن دینک سلامتی نامنه فرار ایتک اوزره طاع باشلرنده. (بریکمش) یاغور صوی باشلرنده کوتدیکی طاوارلردن عبارت اولور.

۲۰ — مرث شریف

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا

[۱] دیگر روایتده منصوب اولدوق (خیر).

[۲] ینه اوروایتده مسفوع اولدوق (غنم).

[۳] دیگر نسخهده ثلاثیدن (یتبع).

أَمَرَهُمْ أَمَرَ هُمْ مِنَ الْأَعْمَالِ بِمَا [۱] يُطِيقُونَ قَالُوا إِنَّا لَنَسْنَأُ كَهَيْئَتِكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ قَدْ غَفَرَ لَكَ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ فَيَغْضَبُ [۲] حَتَّى يُعْرِفَ [۳] الْغَضَبُ فِي وَجْهِهِ . ثُمَّ يَقُولُ إِنَّ أَتَقَاكُمْ وَأَعْلَمَكُمْ بِاللَّهِ أَنَا .

۲۰ — ترجمه

عایشه رضی الله عنہا ک شویہ دیدیکی روایت اولنیور :
رسول الله صلى الله عليه وسلم اتحبا منه اعمالدن بايه بيله جكلرى برشي امر استديكلرى
زمان : « يا رسول الله ! بز سنك كبي دكلز . الله تعالى سنك اولش واوله جق كنها لركه
ميدان ويرماشدر . ديرلردى ده (آثار) غضب وجه مباركنده بلوره جك قدر قيزارو آندن
صوكره : « الك زياده صاحب تقوا كز ، اللهم الك جوق بيلنكلز بنم » بوپورلردى .

۲۱ — مبحث شريف

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ يَدْخُلُ
أَهْلُ الْجَنَّةِ الْجَنَّةَ وَأَهْلُ النَّارِ النَّارَ ثُمَّ يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى [۴] أَخْرِجُوا [۵] مَنْ كَانَ
فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ مِنْ إِيْمَانٍ [۶] فَيُخْرِجُونَ مِنْهَا قَدْ اسْوَدُّوا فَيُلْقَوْنَ
فِي نَهْرِ الْحَيَاةِ [۷] فَيَنْثَبُونَ كَمَا تَنْتَبُتُ الْجَنَّةُ فِي جَانِبِ السَّيْلِ أَلَمْ تَرَ أَنَّهَا تَخْرُجُ صَفَرَاءَ
مُلْتَوِيَةً .

[۱] ديكر روايتده حرف جرسز اوله رق (ما) .

[۲] ديكر روايتده (فغضب) .

[۳] ينه او روايتده (حتى عرف) .

[۴] ديكر روايتده (عزوجل) .

[۵] ديكر روايتده (اخرجوا من النار) .

[۶] ديكر روايتلرده (من الايمان) كذلك بخاريك ديكر طريقتدن روايتده (من خبر) .

[۷] ديكر روايتلرده (في نهر الحياة) ، بر روايتده ده همزه ايله (في نهر الحياة) .

۲۱ - ترجمه

ابو سعید خدری رضی الله عنہن نبی مکرم صلی الله علیہ وسلمک شویله بیوردینی روایت اولنیور :

اهل جنت جنته ، اهل دوزخ دوزخه کیردکدن صوکره الله تعالی عزوجل : « کیمک قلبنده بر خاردال دانه سی آغیرلغنجہ ایمان وارسه (آتشدن) چیقاریکنز . » دیه فرمان بیورده جقدر . بونک اوزرینه (بوکیلری) سیم سیاه کسيلمش اولدقاری حالده چیقاریلوب نهر حیاة ایچنه آتیلایقار و (اوراده) سیل اوغراغنده قالان یبانی ریحان تخمی نسل (سرعتله) بیتسه اوله جه بیته جکارد . کو مزیمیک بو اوت (نه کوئل) صاب صاری اوله رق و (ایکی طرفنه) صالینهرق چیقور ؟

۲۲ - حدیث شریف

وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَتَنَا أَنَا نَأْمُ رَأَيْتُ النَّاسَ يُعْرَضُونَ عَلَيَّ وَعَلَيْهِمْ قُصُّ مِنْهَا مَا يَبْتَغُ الشَّدَى [۱] وَمِنْهَا مَا دُونَ ذَلِكَ وَعُرِضَ عَلَيَّ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ وَعَلَيْهِ قُصُّ يَجْرُهُ قَالُوا [۲] فَمَا أَوَّلَ ذَلِكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ . قَالَ الدِّينَ .

۲۲ - ترجمه

بنه ابو سعید خدری رضی الله عنہن رسول الله صلی الله علیہ وسلمک شویله بیوردینی روایت اولنیور :

اویودیم ائنده خلقی کوردم بکا عرض اولنیورلر . اوزرلرنده کوملکدر واردی . بو کوملکدرکیمی مملره وارور ، کیمی دها قیصه ایدی . عمر بن الخطابده بکا عرض اولندی اوزرنده (اتکرنی یرده) سوروکلهدیکی بر کوملک واردی . « یارسول الله ! بونی نه ایله تأویل ایتدک ؟ » دیه سوردیله . « دین ایله » جوانی بریدیله .

[۱] ثانی که ضعیف دالک کسری و یانک تشدید ایله جمعدر . دیگر روایتده ایسه مفرد اوله رق ثانی فتنی و دالک سکونی و یانک تخفیفله در .
[۲] دیگر نسخه ده (قال) درکه ضمیر مفرد یا عمر بن الخطاب ؛ یا سؤال ایدن ابوبکر الصدیقه راجعدر .

۲۳ - حدیث شریف

عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَرَّ عَلَى رَجُلٍ مِنَ الْأَنْصَارِ وَهُوَ يَعِظُ أَخَاهُ فِي الْحَيَاءِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دَعُهُ فَإِنَّ الْحَيَاءَ مِنَ الْإِيمَانِ .

۲۳ - ترجمہ

(عبداللہ) بن عمر رضی اللہ عنہما ان رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم انصار دن برکیمسہنک یانندن کچور دی . انصاری ؛ قارداشنہ حیا حقندہ نصیحت ایدیوردی ، رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم : « اوکا ایلیمہ . حیا ایماندنر » بویوردی .

۲۴ - حدیث شریف

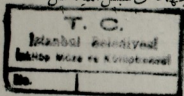
وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ أُمِرْتُ أَنْ أَقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَشْهَدُوا أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ فَاذَا فَعَلُوا ذَلِكَ عَصَمُوا مِنِّي دِمَاءَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ إِلَّا بِحَقِّ الْإِسْلَامِ وَحِسَابُهُمْ عَلَى اللَّهِ .

۲۴ - ترجمہ

ینہ (عبداللہ) بن عمر رضی اللہ عنہما ان رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم ک شوبہ بویوردینی روایت اولونیور : خلق ایلہ، اللہدن باشقہ اللہ اولدیغنه ومحمدک رسول اللہ اولدیغنه شہادت ، صلاقی اقامہ ، زکاتی اعطا ایدیغنه قدر مقاتلہ ایتمک اوزره بکا امر اولوندی . بونی یاپارلر ایسہ حق اسلام ایلہ مطالبہ اولونانلر مستثنی اولوق اوزره (بودنیاده) قانلرینی (یعنی جانلرینی) ، ماللرینی بندن قورورلر . (آخرتہ) ایسہ حسابلرینی کورمک اللہہ عائددر .

۲۵ — مرث شريف

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سُئِلَ أَيْ الْعَمَلِ أَفْضَلُ . قَالَ [۱] إِيْمَانُ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ . قِيلَ ثُمَّ مَاذَا . قَالَ الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ . قِيلَ ثُمَّ مَاذَا . قَالَ حَجٌّ مَبْرُورٌ .

۲۵ — ترجمه

ابوهريره رضى الله عنه بن شويله ديدى روايت اولونيور :
رسول الله صلى الله عليه وسلمه : « عمالك هانكيسى افضلدر ؟ » ديه صورديلار .
« الله ورسولنه ايمان » بووردى . « اوندن صكره هانكيسى ؟ » ديديلار . « الله يولنده
جهاد بووردى . ينه » اوندن صكره هانكيسى ؟ « ديه صورديلار . « مقبوله كچمش حج »
جوابى وردى .

۲۶ — مرث شريف

عَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَعْطَى رَهْطًا وَسَعْدًا جَالِسُ فَرَكَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَجُلًا هُوَ أَعْجَبُهُمْ إِلَيَّ . فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا لَكَ عَنْ فُلَانٍ فَوَاللَّهِ إِنِّي لَأَرَاهُ [۲] مُؤْمِنًا . فَقَالَ [۳] أَوْ مُسْلِمًا . فَسَكَتُ قَلِيلًا ثُمَّ غَابَتِي مَا أَعْلَمُ مِنْهُ فَعُدْتُ لِمَقَالَتِي [۴] فَقُلْتُ مَا لَكَ عَنْ فُلَانٍ فَوَاللَّهِ إِنِّي لَأَرَاهُ مُؤْمِنًا . فَقَالَ أَوْ مُسْلِمًا . فَسَكَتُ قَلِيلًا [۵] ثُمَّ غَابَتِي مَا أَعْلَمُ مِنْهُ فَعُدْتُ لِمَقَالَتِي

[۱] ديكر روايتلرده (فقال صلى الله عليه وسلم) .

[۲] بوروايه كوره همزه مفتوحدر . ديكر روايه كوره ايهه ضم ايله (لاراه) در .

[۳] ديكر روايتده يالكز (قال) .

[۴] ديكر روايتلرده يالكز (فعدت) .

[۵] ديكر نسخهده ايكنجى دفعهده (فسكت قليلا) ساقط اولاشدر .

وَعَادَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ثُمَّ قَالَ يَا سَعْدُ إِنِّي لَأَعْطِي الرَّجُلَ وَغَيْرَهُ أَحَبُّ [۱] إِلَيَّ مِنْهُ خَشْيَةً أَنْ يَكْبَهُهُ اللَّهُ فِي السَّارِ.

۲۶ — زمره

سعد بن ابی وقاص رضی الله عنہن شویله دیدیکی روایت اولونیور : رسول الله صلى الله عليه وسلم بر طاقم کیمسهره (دنیا لاق) ویریوردی . بوسعدده اوطوریوردی . دیرکن رسول الله صلى الله عليه وسلم انچارندن اک زیاده بکندیکم برنی براقدی (برشی ویرمدی) . بونک اوزرینه : « یارسول الله ! فلانی نیچون براقدک ؟ والله اونی بن مؤمن کوریورم » دیدم . « اویله دیمه . مسلم (دی) » بویوردی . بر مدت صوصدم . نهایت او آدم حقنده کی علمم بکا غلبه ایتدی ده (طایانه مدم) . ینه سوزمی تکرار ایدهرک : « فلانی نیچون براقدک ؟ والله اونی بن مؤمن کوریورم » دیدم . ینه « اویله دیمه . مسلم (دی) » بویوردی . بن ینه صوصدم . لکن ینه او آدم حقنده کی علمم بکا غلبه ایتدی . (طایانه مدم ده) سوزمی تکرار ایتدم ، رسول الله صلى الله عليه وسلم ینه او سوزی تکرار ایتدکدن صکره بویوردی که : « ای سعد ! بر آدمه ، الله اونی یوزی قویو آتسه آتمسون دیه باشقه سنی دها زیاده سودیکم حالده عطا (واحسان) ده بولوندیغ اولور . »

۲۷ — صریح شریف

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ [۲] أُرِيتُ النَّارَ فَاذَا أَكْثَرُ [۳] أَهْلِهَا النِّسَاءُ يُكْفَرْنَ قَبْلَ أَنْ يُكْفَرْنَ بِاللَّهِ . قَالَ يُكْفَرْنَ الْعَشِيرَ وَيُكْفَرْنَ الْأَخْسَانُ . لَوْ أَحْسَنْتَ [۴] إِلَى إِحْدَاهُنَّ لَدَّهَرْتُمْ رَأَتْ مِنْكَ شَيْئًا فَالَتْ مَا رَأَيْتُ مِنْكَ خَيْرًا قَطُّ .

[۱] دیگر روایتده (اعجب) .

[۲] دیگر روایتده (عنهما عن النبي صلى الله عليه وسلم) .

[۳] دیگر روایتده (ورأيت) ، بر دیگرنده ده (فرأيت) ، براو چنچینسندده ده (رأيت النار فرأيت أكثر) ، دردنجی روایتده کوره (اريت النار اكثر اهلهما) .

[۴] دیگر روایتده (ان احسنت) .

۲۷ - ترجمه

ابن عباس رضی الله عنهما نك شویله دیدیکی روایت اولونیور :
 نبی محترم صلی الله علیه وسلم بویوردی که : « بکا جهنم کوسترلیدی . برده کوردم که اهل
 جهنم اکثری قادیساردر . اونلر کفرایدرلر . » (بونک اوزرینه « یارسول الله ! » الله می کفر
 ایدرلر ؟ » دیه صور دیلر .) (جواباً) بویوردی که : « اونلر قوجه لرینه (قارشى) کفران
 ایدرلر . احسانه (قارشى) کفران ایدرلر . ایچلرندن بریسنه دنیا اولدقجه احسان ایتسه کده
 صوکره سندن (خوشنه کیتمین) برشی کورسه بن سندن هیچ برخیر کورمدم دیر . »

۲۸ - حدیث شریف

عَنْ أَبِي ذَرٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ سَأَلْتُ رَجُلًا فَعَيَّرَنِي بِأَمِّهِ [۱] فَقَالَ لِي النَّبِيُّ صَلَّى
 اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَا أَبَا ذَرٍّ أَعَيَّرَنِي بِأَمِّهِ إِنَّكَ أَمْرٌ وَفِيكَ جَاهِلِيَّةٌ . إخوانكم خولكم [۲]
 جعلهم الله تحت أيديكم فمن كان أخوه تحت يده فليطعمه مما يأكل وليلبسه مما
 يلبس ولا تكلنهم مما يغلبهم فإن كلفتموهم فأعينوهم .

۲۸ - ترجمه

ابوذری رضی الله عنہ روایت اولونیور :
 (برکړه) بر آدمله سوکوشدکده اونی آناسندن طولانی عیلام . نبی مکرم صلی الله
 علیه وسلم بکا بویوردی که : « ای ابوذر ! اونی سن آناسندن طولایی عیلامورسک ؟
 (دیمک که) سن ، ایچنده (هنوز) جاهلیت (صفی) قالمش برکیمسه سک . زیر دستانکز
 سزک اویله قارداشاریکزدر که الله تعالی آنلری سزک ید (ملک و قدرت) کزه تودیع ایتمشدر .
 هرکیمک الی آلتنده قارداشی بولونورسه اوکایدیکندن یدیرسون ، کیدیکندن کیدیرسون . اونلره
 کوجلری یتیمه جک (زحمتی) برایش یوکلهمیکز . ناید یوکلهم جکده اولسه کز یاردم ایدیکز . »

احمد نعیم

[۱] برروایتده بوندن صکره (فقلت له یا ابن السوداء) زیادہ سی واردر .

[۲] بعض نسخه بوا یکی کلمه تحذیر اوزره منصوبدر .